

اعراب الفعل (نمودار ویرایش نشده)

رفع

عامل معنوی رفع: تجرد از جازم و ناصب

نصب

عوامل

۱. لن

۲. کی

۳. أن مصدریه

۴. اذن

در «أن» بعد از افعال قلوب دو وجهی است. (رفع هم جایز مرجوح است)

در بعضی لغات آن را افعال می‌کنند.

اضمار و اظهار «ان» ناصبه:

۱. باید مستقبل باشد

۲. باید در صدر باشد

۳. متصل به فعل باشد (یا قسم فاصل شود)

بعد از حرف عطف دو وجهی است

جزم

عوامل

۱. لام و لا طلبی (امر و نهی)

۲. حروف نافیج جازم لم

۳. ادوات شرط جازم (۱۰ مورد) لَمَّا

۴. بعد از طلب غیر محض

۵. بعد از طلب بدون واو یا فاء (و با قصد سببیت)

قواعد و نکات جملات شرطیه

۱. بعد لام جر و لا نافیج بیاید «ان» حتما ظاهر است ✓

۲. بعد از لام جر بدون لا «ان» ظاهر یا مقدر است ●

۳. بعد از نفی کان و لام جر حتما مقدر است ●

۴. بعد از «او» به معنی «الی» یا «آلا» حتما مقدر است ●

به معنی الی یا آلا حتما مقدر است ●

۵. بعد «حتی» نکته «فعل مضارع بعد از «حتی»
 حالت یا مؤول به حال مرفوع
 مستقبل منصوب

۶. جواب نفی محض و طلب محض و در رجاء و تمنی حتما مقدر است ●

بعد از فاء غیره (در صورت جواب نبودن یا محض نبودن) مرفوع است ●

۷. و بعد از نفی یا طلب «مع» مفید معنای حتما مقدر است ●

بعد از واو غیره فعل مرفوع میشود ●

۸. در عطف فعل به اسم خالص به وسیله : واو/فاء/او/ثمّ ظاهر یا محذوف ●

۹. موارد شاذ